

Nagyböjt 4. vasárnapja

Lk 15,1-32

„Bűnösöket fogad magához”

Három példázatot olvashatunk az evangéliumban egymás után. Mindhárom példázat a bűnösökről szól. Mindhárom esetben Jézus másként viszonyult a bűnösökhöz, mint a farizeusok és a szadduceusok, vagyis a nép hivatalos vezetői. Mindhárom esetben a legnagyobb vág Jézus ellen, hogy bűnös emberekkel barátkozik. A vallási vezetők, azért nem akarják elfogadni Jézus tanítását, mert ő nem tartozik a vallási elithez.

A bűnösök és a vámosok, akiket éppen a vezetők által megformált társadalom kitaszított, egészen másként viszonyulnak ezekhez a példázatokhoz, nagy érdeklődéssel hallgatják. Nézik valóban jó hír, hiszen ők az elveszett drachmával, az elveszett báránnyal és a tékozló fiúval azonosították magukat. Rájuk óriási hatást tettek ezek a példázatok, mert azt üzenték nekik, az Isten rájuk számít. Nem írta le őket, mint a társadalom és annak vezetői.

A példázatok arra kényszerítik a hallgatókat, hogy Isten szemszögéből végiggondolják a bűnbeesés egész folyamatát. Jézus azokat az élethelyzeteket használja magyarázatul, amelyeket a legszegényebb emberek tudnak legjobban átélni. A minden drachmára rászoruló ember tudja, milyen bosszantó, kétségebesett helyzetbe kerül, ha egyetlenegyet is elveszít. Pedig csak pénzről és nem emberről van szó. Hasonlóan pontosan tudja, mit érez a pásztor, amikor csak egyetlen juha is eltűnik. Ilyenkor legfőbb kötelességenek tartja, hogy az elveszettet felkutassa, és visszahozza. Nem a bosszúságot érzi az elveszett juh miatt, hanem felükerekedett benne a féltés és az aggodalom érzése.

A leghosszabb példázat, amely ebbe a téma körbe tartozik, a tékozló fiú története. Ez nem csupán az elveszés tényét rögzíti, hanem végigvezet bennünket az emberi lesüllyedés folyamatán is, és lehetőséget ad arra, hogy beleéljük magunkat az elveszett ember helyzetébe. A tékozló fiú nem csupán mindenét elveszíti, hanem teljesen magára marad. A bűnösök társadalma nem áll mellé, hogy cinkos könyörülettel felkarolja, hanem miután mindenét elvették, emberileg is teljesen magára hagyják. Az életének mélypontján egyetlen reménye marad, az apja, aki a könyörületes Istant szimbo-

lizálja. A tékozló fiúnak az a remény ad erőt a hazatéréshez, hogy bár semmit nem hozhat fel mentségére, de az apja, mivel apa, viszsa fogja fogadni. Ezt a bízó reményt ássa alá, a „jó” fiú, ezt akarja megingatni az ő felháborodása, aki a megtérő fiút a könyörület helyett a könyörtelen igazságossággal akarja szembesíteni.

Az Istenet jelképező apa vitába száll hűséges gyermekével. Nem vitatja el érdemeit, de nem tudja elfogadni kegyetlen, embertelen igazságpolitikáját. A bűnöst ugyanis csak a könyörület mentheti meg.

A társadalmi méretű képmutatás soha nem tudott mit kezdeni a bűnnel, mert senki sem mutatkozik szívesen a bűnösök társaságában, senki sem akarja, hogy összemosódjanak a határok a tisztes séges emberek és a bűnösök között. A társadalmi érvényesülés alapja mindenig a tisztesség védelme. Ezért ezt mindenki látványosan magának akarja követelni. Minél élénkebb színekkel ecsetelik a bűn világát, annál ragyogóbb dicsőség jut a „tisztességes” embereknek.

Jézus és a keresztény ember küldetése nem a tisztesség megdicsőítése, hanem a bűnösök megmentése. A Lukács-evangéliumban a könyörület felejthetetlen példázatait olvashatjuk, az evangélium végén viszont az isteni megváltó szeretetről szól majd a passió történet. Jézus meghalt értünk akkor, amikor még bűnösök voltunk, pedig az igaz emberért is alig adja oda valaki életét, mondta Szent Pál. Az Ige számunkra ezt közvetíti, hogy mindezt megértük, és hasonlóan cselekedjünk.

A tékozló fiú imája

Akartam minden, ami nekem jár.

Elvettem, elvittem, elszórtam, elvesztettem.

Semmim sincs már. Szegény vagyok és idegen.

Mi várhat még rám? Ki várhat még rám?

Apám!

Fölkelek, hazatérek, megbánom, letörlesztem.

*És te már vártál, messziről megláttál, elém szaladtál,
nyakamba borultál, megcsókoltál.*

Sírtam, dadogtam, zokogtam.

*És te örömödben felöltözöttél, gyűrűt húztál ujjamra,
sarut a lábamra,
levágta a hiszlalt borjút, etettél és vigadtál velem.*

Bocsáss meg! Nem hagylak el többé soha!